

**PAWILON
POLSKI
W WENECJI**

Relacja Człowiek – Natura
Via falsa

kuratorka: Małgorzata Błońska-Clardi

artyści: Elżbieta Leszczyńska Szlachcic i Bartek Szlachcic

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 60. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2024 r.

Temat przewodni: Relacja Człowiek - Natura

Via falsa to multisensoryczna instalacja multimedialna zainspirowana relacją człowieka z wodą oraz jego wpływem na wrażliwe ekosystemy rzeczne.

Żyjemy w czasach ogromnych wyzwań związanych ze zmianami klimatu. Kluczowym elementem dla tych procesów jest cyrkulacja wody w naturze. Systemy rzeczne, które są "żyłami świata" są zagrożone przez susze ale i zatrucia toksycznymi odpadami które ciągle do nich trafiają. Degradacja rzek na ogromną skalę jest stanem nad którym wszyscy powinni się zreflektować. Instalacja ma na celu uwrażliwić zwiedzających na te kwestie poprzez głębsze spojrzenie we własną naturę.

Główne pomieszczenie wprowadza widzów w komfortowe doświadczenie spaceru po piaszczystym dnie krystalicznie czystej rzeki. Projekcje promieni światła we wnętrzu i na zwiedzających, tworzą efemeryczne bliki i dynamiczne refleksy. Nieustannie transformując przestrzeń, pozwalają odbiorcy zanurzyć się w podwodnym świecie. Docierające dźwięki świata zewnętrznego są niewyraźne i stłumione, przefiltrowane głębokością wody. Człowiek czuje się bezpiecznie, z dala od problemów codzienności zatracając się w immersyjnej przestrzeni.

Spacerując w tej swojej bez trosce, zaczyna rozgarniać piasek, odsłaniając czyste połacie blachy. Uczestniczy tym samym w procesie stopniowej degradacji blachy przez ciągłe jej zarysowywanie. Towarzyszy temu drażniący dźwięk zgrzytania. Odbicie w porysowanej tafli blachy wywołuje niestabilne uczucie unoszenia się i utraty gruntu pod nogami.

Napięcie i dyskomfort wywołane twardymi i zgrzytliwymi dźwiękami kroków zwraca uwagę odbiorcy na jego wpływ na wrażliwy ekosystem. Każdy mały ruch ma znaczenie i odbija się echem w stanie natury. Tłumimy w sobie i ignorujemy świadomość tego wpływu ale jest on niezaprzeczalny.

Proces uświadomienia ma swoją kulminację w jednej z dwóch kabin, kiedy widz odseparowany od reszty przestrzeni zostaje poddany laboratoryjnemu prześwietleniu. Lampy UV uaktywniają światłoczuły pigment który wraz z piaskiem osadził się na butach zwiedzającego, odsłaniając dowody jego niedoskonałości. Przenikliwy dźwięk coraz wolniej kapiącej wody uzmysławia fakt wyczerpujących się zasobów natury. Zwracana jest przez to uwaga że działania człowieka w środowisku są obosiecznym ostrzem. Wpływ na delikatny ekosystem zostawia ślad w naturze ale i w nas bo my sami jesteśmy integralną częścią natury. Wszyscy chcąc nie chcąc brudzimy się cały czas uczestnicząc w coraz szybszym pędzie cywilizacji. Ludzie powinni rozumieć że są częścią środowiska, nie są oddzielnym bytem.

Skrócony opis materiałowy:

Podłoga oraz ściany(do wysokości 3m) pokryte są arkuszami blachy ze stali nierdzewnej tworząc wrażenie lustrzanej bezkresnej przestrzeni.

Podłoga dodatkowo pokryta jest cienką warstwą piasku/kwarcu.

W pomieszczeniu znajdują się dwie, oddalone od siebie kabiny obłożone z zewnątrz blachą nierdzewną pozwalającą na „wtopienie się” w tło.

Całość wystawy oświetlona jest projekcjami.

W kabinach jedynym źródłem światła są lampy UV.

Pomieszczenie główne oraz kabiny mają osobne nagłośnienie.

Leitmotif: Relation Man - Nature

Via falsa is a multi-sensory multimedia installation inspired by the relationship between man and water and its impact on sensitive river ecosystems.

We live in times of enormous challenges related to climate change. A key element for these processes is the circulation of water in nature. The river systems that are the “veins of the world” are threatened by droughts and poisoning by the toxic waste that constantly pollutes them. The degradation of rivers on a huge scale is a state that everyone should reflect on. The installation aims to sensitize visitors to these issues through a deeper look into their own nature.

The main room introduces viewers to the comfortable experience of walking along the sandy bottom of a crystal clear river. Projections of rays of light in the interior and the visitors create ephemeral flashes and dynamic reflections. Constantly transforming the space, they allow the visitors to immerse themselves in the underwater world. The incoming sounds of the outside world are indistinct and muffled, filtered by the depth of the water. Man feels safe, away from the problems of everyday life, he loses himself in the surrounding space.

Walking in this carefreeness of his, he begins to spread the sand, revealing clean sheets of metal. Thus, it participates in the process of gradual degradation of the metal floor by constantly scratching it. This is accompanied by an irritating grinding sound. The reflection in the scratched sheets of metal causes an unstable feeling of floating and losing the ground under your feet.

The tension and discomfort caused by the hard and grinding sounds of footsteps draws the viewer's attention to its impact on a sensitive ecosystem. Every little movement matters and echoes in the state of nature. We suppress and ignore the awareness of this influence, but it is undeniable.

The process of becoming aware culminates in one of the two cabins, when the viewer, separated from the rest of the space, is subjected to a laboratory x-ray. UV lamps activate the photosensitive pigment that together with sand settled on the shoes of the visitor, revealing evidence of its imperfections. The piercing sound of slowly dripping water makes us aware of the depletion of nature's resources. This draws attention to the fact that human activities in the environment are a double-edged blade. The impact on the delicate ecosystem leaves

a mark on nature, but also on us, because we ourselves are an integral part of nature. All of us, whether we want it or not, get dirty all the time, participating in the ever-faster rush of civilization. People should understand that they are part of the environment, not a separate entity.

Short material description:

The floor and walls (up to a height of 3m) are covered with stainless steel sheets, creating the impression of a mirrored endless space.

The floor is additionally covered with a thin layer of sand/quartz.

There are two occupied cabins in the room

from the outside with stainless sheets of steel allowing it to "blend" into the background.

The entire exhibition is illuminated by projections.

UV lamps are the only source of light in the cabins.

The main room and cabins have separate sound systems.